

TÁJÉKOZTATÓ

a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról

Jogszabályok:

- 2004. évi CXXII. törvény a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról (Péptv.) a módosításokkal egységes szerkezetben;
- 30/2004. (XII. 21.) FMM rendelet a különleges foglalkoztatási állományba helyezett köztisztviselő elhelyezkedését segítő munkaerő-piaci szolgáltatások és azok igénybevételének részletes szabályairól (FMM rendelet);
- 30/2000. (IX. 15.) GM rendelet a munkaerő-piaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról (GM rend.);
- 8/2005. (II. 8.) PM rendelet a prémiumévek programmal, valamint a különleges foglalkoztatási állománnyal kapcsolatos egyes munkáltatói költségek költségvetési megtérítésének eljárási szabályairól (PM rend).

I.

A PRÉMIUMÉVEK PROGRAM

A prémiumévek program lényege, hogy az elbocsátással szemben alternatívát mutasson a hosszú jogviszonnyal rendelkező és a nyugdíjkorhatárhoz közel álló, a Péptv. szerinti feltételeknek megfelelő alkalmazottaknak.

A közszférában foglalkoztatottak esetében a programba belépés határideje továbbra is 2010. december 31-e, míg a versenyszférában foglalkoztatottak esetében 2008. december 31-ét követően már nincs mód a programba kerülésre.

A közszférás prémiumévek programban való részvétel feltételei:

A közszférában foglalkoztatottak közül a prémiumévek programba léphet az

- akinek további **foglalkoztatására a munkáltató működésével összefüggő okból** (pl. létszámcsökkentés, átszervezés, munkakör megszűnése miatt) **nincs lehetőség** [Ktv. 17. § (1) bekezdés a)-c) pont, Kjt. 30. § (1) bekezdés a)-b) pont, Mt. 89. § (3) bekezdés], **vagy akinek kormánytisztviselői jogviszonyát munkáltatói felmentéssel** [Kjtv. 8. § (1) bekezdés b) pont] **szüntették meg,** és
- **legfeljebb öt éven belül az előrehozott öregségi nyugdíjra, vagy öregségi nyugdíjra való jogosultság életkori és szolgálati idővel kapcsolatos feltételeit megszerzi,** feltéve, hogy előrehozott öregségi nyugdíjra nem jogosult, illetve csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjban nem részesül, és
- **legalább 25 év közszférában jogviszonyban töltött idővel rendelkezik** [Ktv. 72. § (1)-(4) bekezdés szerinti közszolgálati jogviszonyként, Kjt. 87/A. §-a szerinti közalkalmazotti jogviszonyként, illetve a közigazgatási szerveknél foglalkoztatott munkavállalók esetében a munkaviszonyként, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyként elismert idő szükséges];
- **hozzájárul határozatlan idejű jogviszonya határozott időre való átalakításához** és elfogadja foglalkoztatásra irányuló jogviszonya tekintetében - a prémiumévek programban történő részvétellel összefüggésben - a Péptv.-ben meghatározott, a Ktv.-ben, Kjt.-ben és az Mt.-ben foglaltaktól eltérő szabályokat [Péptv. 3. § (1) bekezdés].

A közalkalmazottak vonatkozásában a programba lépés lehetőségét a fenti feltételek hiánytalan fennállása esetén is csak akkor kell felajánlani, ha az érintett közalkalmazott

- munkáltatójánál, és/vagy az annak irányítása alatt álló másik munkáltatónál, és/vagy a munkáltató fenntartója által fenntartott másik (de szintén a Kjt. hatálya alá tartozó) munkáltatónál (a továbbiakban mindezek együtt: munkáltatója érdekeltségi körében) *nincs* az érintett közalkalmazott számára megfelelő másik *betöltetlen munkakör, vagy:*
- munkáltatója érdekeltségi körében lenne a közalkalmazott számára megfelelő másik betöltetlen munkakör, de a közalkalmazott *a munkakör-felajánlást nem igényli, vagy:*
- munkáltatója érdekeltségi körében levő, a közalkalmazott számára megfelelő másik betöltetlen munkakör(ök)ről szóló tájékoztatás közlésétől számított 2 munkanapon belül a közalkalmazott *nem nyilatkozik* írásban a felajánlott lehetőség igénybevételéről, *vagy* az ilyen munkakörbe történő áthelyezéséhez, illetve kinevezése módosításához *nem járul hozzá, és:*
- a vele azonos munkakört betöltő más közalkalmazottakkal írásban kötött megállapodással a Kjt. 30/B. §-a szerinti *részmunkaidős foglalkoztatásra* (kinevezés módosításra) *sem kerül sor.*

A közszférában foglalkoztatottnak a programban való részvételt **a feltételek fennállása esetén a munkáltató írásban köteles felajánlani**, elfogadásáról a munkavállaló 14 napon belül köteles (írásban) nyilatkozni [Péptv. 3. § (3) bekezdés és 3/A. § (2) bekezdés].

A közszférás prémiumévek programban való részvétel szabályai:

A programban résztvevő addigi magasabb vezető illetőleg vezető beosztása, vezető megbízatása a programba lépéssel megszűnik, a közszférás programban résztvevő munkakörrel nem rendelkezik. A prémiumévek program időtartama alatt azonban **a munkáltató hetente** (munkaidőkeret alkalmazása esetén a munkaidőkeret átlagában) **legfeljebb 12 óra időtartamban igényelhet a közszférás programban résztvevőtől** (az érintett iskolai végzettségének és képzettségének megfelelő) **munkavégzést** [Péptv. 3. § (2) bekezdés, 4. § (2) bekezdés].

A közszférás programban résztvevőnek a programba lépést közvetlenül megelőzően irányadó évi rendes **szabadsága** mértékének megfelelő időtartamra a munkáltató munkavégzésre utasítást nem adhat (az érintett ezt legfeljebb két részletben veheti igénybe, az igénybevétel kezdetét és időtartamát megfelelően előre jeleznie kell). Ha a programban való részvétel év közben kezdődik vagy szűnik meg, a tárgyévra az érintettnek ezen időtartam időarányos része jár [Péptv. 4. § (3) bekezdés].

A közszférás prémiuméves programban résztvevőt megillető juttatások:

A közszférás prémiumévek programban résztvevőket 2010. január 1-jétől az alábbi juttatások illetik meg [Péptv. 4. § (4)-(5) bekezdés]:

- havonta a **korábbi illetmény 70%-ának megfelelő mértékű juttatás;**

A korábbi illetmény: a programban résztvevőnek a prémiumévek programba történő belépését közvetlenül megelőző tizenkét egész havi – a munkáltatónál fennállt ennél rövidebb időtartamú jogviszony esetén a jogviszony teljes időtartama alatti összes egész havi – illetményének, munkabérének havi átlaga (köztisztviselők és kormánytisztviselők esetében a személyi illetmény vagy az alapilletmény, illetmény kiegészítés és rendszeres illetménypótlékok együttes összege, közalkalmazott esetében a kinevezésben foglalt illetmény és a rendszeres pótlékok, munkavállaló esetén a személyi alaplábér és a rendszeres bérpótlékok alapulvételével).

- **jubileumi jutalom** (a fenti havi juttatás alapulvételével);
- a közalkalmazotti jogviszonyban álló prémiumévesek esetében:
 - o az **utazási költségtérítés** (a havonta munkában töltött munkanapokkal **arányosan**), továbbá:
 - o a **természetbeni étkezés vagy étkezési hozzájárulás** (melynek mértéke – függetlenül a munkavégzéstől vagy annak hiányától – az alapjogviszony szerint az aktívan dolgozóknak járó juttatás **30%-a**), valamint:
 - o (csak akkor, ha a munkáltató az aktív alkalmazottainak ilyen juttatást biztosít) a **ruházati költségtérítés** (ennek mértéke szintén az aktív alkalmazottaknak járó ilyen juttatás **30%-a**);
- a közszolgálati jogviszonyban (és a kormánytisztviselői jogviszonyban) álló prémiumévesek esetében:
 - o a Ktv. alapján közszolgálati szabályzatban meghatározott **cafeteria-juttatás 30%- a**.

A programban résztvevőre a Ktv.-nek és a Kjt.-nek a díjazásra és egyéb juttatásokra, valamint az illetmény- és előmeneteli rendszerre vonatkozó szabályai nem alkalmazhatóak [Péptv. 4. § (5) bekezdés].

Egyéb szabályok:

A programban résztvevőnek nyugdíjjárulékot, munkaerő-piaci járulékot és természetbeni egészségbiztosítási járulékot kell fizetnie [1997. évi LXXX. törvény 24. § (1) bekezdés], a programban töltött idő szolgálati időnek számít. A prémiumévesnek keresőképtelenség esetén

- betegségabszencia csak azon napra jár, amelyen a programban résztvevőt munkavégzési kötelezettség áll fenn [Péptv. 4. § (7) bekezdés b) pont];
- táppénz nem illeti meg, erre az időre is 70%-os juttatás jár [1997. évi LXXXIII. törvény 47. § (2) bekezdés a)-b) pontjai, valamint Péptv. 4. § (5) bekezdés].

A közszférás programban való részvétel megszűnése:

A programban való részvétel az öregségi (előrehozott öregségi) nyugdíjra való jogosultság életkori és szolgálati időre vonatkozó feltételeinek megszerzésével, vagy a rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjnak a programban résztvevő részére történő megállapításával, illetve az új munkaviszony, közalkalmazotti, közszolgálati, kormánytisztviselői jogviszony, állami vezetői jogviszony létesítésével szűnik meg. A munkáltató működése körében felmerült okból felmentéssel a határozott időre átalakított jogviszony nem szüntethető meg. A munkáltató jogutód nélküli megszűnése miatti áthelyezés vagy a munkáltató munkajogi jogállásának megváltozása a prémiumévek programban való részvételt nem szünteti meg, az az új munkáltatónál tovább folytatódik [Péptv. 4. § (1) és (10) bekezdés].

Közszférában a prémiumévek programba lépett résztvevő, amennyiben legkésőbb a program 24-ik hónapjára járó juttatásának kifizetését megelőzően az Mt. hatálya alá tartozó munkaviszonyt létesít, akkor a 24. hónapig hátralévő időre járó juttatást, legfeljebb a prémiumévek programba történő belépés időpontjában öt megillető felmentési időből a munkavégzés alóli mentesítés időtartamára járó díjazás és végkielégítés együttes összegét számára legkésőbb a foglalkoztatási jogviszony megszűnésekor ki kell fizetni. Nem jár ilyen egyösszegű kifizetéssel a Ktv. hatálya alá tartozó szervvel, illetőleg a legalább 50%-os állami, önkormányzati részesedéssel működő nonprofit szervezettel létesített munkaviszony [Péptv. 4. § (8) bekezdés].

Állami támogatás a munkáltatónak:

A közsféra prémiumévek programja szerinti **juttatás és munkáltatói közterhei összegét** a munkáltató számára a **központi költségvetés megtéríti**. A támogatást a munkáltató akkor igényelheti, ha vállalja, hogy a prémiumévek programban való részvétellel összefüggő kinevezés - módosítást megelőző hónapban meglévő havi átlagos statisztikai állományi létszámát a kinevezés-módosítás időpontjától számított 18 hónapig nem emeli (nem számít a vállalat megszűnésének, ha az állományi létszám emelésére jogszabályban előírt feladat teljesítése miatt kerül sor). Ha a munkáltató a prémiumévek program költségeihez legalább 15%-ban hozzájárul, akkor az említett időtartam 12 hónap [Péptv. 6. §]. A megtérítés egyéb szabályait a PM rendelet ismerteti.

II. KÜLÖNLEGES FOGLALKOZTATÁSI ÁLLOMÁNY

Ez a speciális foglalkoztatás **csak a közigazgatási szervnél alkalmazott köztisztviselő és ügykezelő (továbbiakban: köztisztviselő) részére ajánlható fel. A programba való bekerülésre 2010. december 31-ig van mód.**

Az állományba vétel feltételei:

A köztisztviselő állományba történő bekerülésének feltételei a következők:

- rendelkeznie kell legalább 10 év közszoigálati jogviszonyként elismert idővel;
- további *foglalkoztatására a munkáltató működésével összefüggő okból* nincsen lehetőség;
- a prémiumévek programban való részvétel feltételeinek *nem* felel meg: nincsen 25 év közszoigálati jogviszonya, és/vagy több mint 5 éve hiányzik az előrehozott öregségi, vagy öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzéséhez;
- hozzájárul határozatlan idejű jogviszonyának határozott idejű jogviszonnyá történő módosításához és elfogadja közszoigálati jogviszonya tekintetében - a különleges foglalkoztatási állománnyal összefüggésben - a Péptv.-ben meghatározott, általánostól eltérő szabályokat;
- vállalja, hogy a különleges foglalkoztatási állomány időtartama alatt (az FMM rendelet és a GM rendelet szerinti) elhelyezkedést segítő munkaerő-piaci szolozgálatásokat vesz igénybe [Péptv. 5. § (1) bekezdés].

A feltételekkel rendelkező köztisztviselőnek a munkáltató a különleges foglalkoztatási állományba helyezést köteles felajánlani, de a különleges foglalkoztatási állományba helyezésre csak az érintett (írásbeli) hozzájárulásával van mód [Péptv. 3. § (3) bekezdés, 5. § (4) bekezdés].

A különleges foglalkoztatási állományban való részvétel szabályai:

A különleges foglalkoztatási állományba lépő addigi magasabb vezető illetőleg vezető beosztása, vezető megbízatása az állományba lépéssel megszűnik, attól kezdve munkakörrel nem rendelkezik. A munkáltató a különleges foglalkoztatási állományban levőt ugyanolyan módon (és időkorlátok mellett) utasíthatja munkavégzésre, mint a közszoigálati prémiumévek programban résztvevőt [Péptv. 3. § (2) bekezdés, 4. § (2)-(3) bekezdés, 5. § (4) bekezdés].

A különleges foglalkoztatási állományban résztvevőt megillető juttatások:

A különleges foglalkoztatási állományban levőt ugyanazok a juttatások illetik meg, mint a közszférás prémiumévek programban résztvevőt [Péptv. 4. § (4)-(7) bekezdés, 5. § (4) bekezdés].

A különleges foglalkoztatási állomány megszűnése:

A különleges foglalkoztatási állomány legkésőbb az állományba helyezést követő egy év elteltével megszűnik – ezt megelőzően is megszűnhet olyan okokból, mint amelyek a közszférás prémiumévek programban való részvétel lehetséges megszűnési okaként ismertetésre kerültek (nyugdíjjogosultság, új munkaviszony létesítés, stb.). A különleges foglalkoztatási jogviszony megszűnésével a közszolgálati jogviszony is megszűnik. A munkáltató jogutód nélküli megszűnése miatti áthelyezés vagy a munkáltató jogállásának megváltozása a különleges foglalkoztatási állományt nem szünteti meg, az az új munkáltatónál továbbfolytatódik [Péptv. 4. § (10) bekezdés, 5. § (2) és (4) bekezdés].

Ha a különleges foglalkoztatási állományba helyezett köztisztviselő az állomány időtartama alatt az Mt. hatálya alá tartozó munkaviszonyt létesít, a hátralevő időre járó juttatást, de legfeljebb az állományba helyezés időpontjában őt megillető felmentési időből a munkavégzés alóli mentesítés időtartamára járó díjazás és végkielégítés együttes összegét részére ki kell fizetni. Nem jár ez a juttatás, ha a Ktv. hatálya alá tartozó szervvel vagy többségi állami, önkormányzati nonprofit szervezettel létesít munkaviszonyt [Péptv. 5. § (3) bekezdés].

Állami támogatás a munkáltatónak:

A különleges foglalkoztatási állományhoz kapcsolódóan kifizetett juttatás és munkáltatói közterhei összegét a munkáltató számára a központi költségvetés (ugyanúgy, mint a közszférás prémiumévek programnál) megtéríti [Péptv. 5. § (4) bekezdés és 6. §].

Pécs, 2010. július 6.

Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ